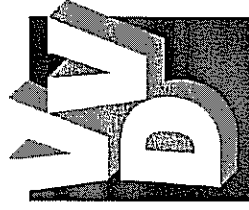

initiatiefvoorstel

Delft maakt werk van water!

Ernst Damen
Gerard Kroon

Wil Steffen
Alex van Leeuwen

Mede ondersteund door:
CDA
D66
Stadsbelangen

Inleiding en probleemstelling

De VVD en PvdA zijn van mening dat Delft meer kan doen om haar associatie met het water te benutten. De mogelijkheden die er zijn, kunnen nog meer en beter worden benut. Het doel van deze opdracht aan het college is om hierin verandering te brengen. In het proces van totstandkoming van dit voorstel hebben ook het CDA, D66 en Stadsbelangen zich achter het voorstel geschaard.

Delft heeft een rijke, met water verbonden historie (zie inzet), maar ook in het heden liggen in Delft kansen voor het oprapen met betrekking tot water. De verandering van het klimaat in combinatie met een steeds groter beslag op de beschikbare ruimte maakt watermanagement tot een van de belangrijkste technologische vraagstukken in de komende decennia. Delft heeft de unieke mogelijkheid om vanuit haar geschiedenis met water en door de aanwezige kennis bij de wetenschappelijke instituten een hoofdrolspeler te worden op het gebied van waterkennis.

De pleitbezorgers van dit voorstel zijn van mening dat het huidige beleid nog meer gericht kan worden op de mogelijkheden en dat daarmee een belangrijke kans om zowel de economie als recreatie & toerisme en recreatie een belangrijke impuls te geven niet wordt gegrepen. Het gevoerde technopolisconcept van de laatste jaren lijkt een vliegwiel te ontberen; watermanagement zou hiervoor een goede invulling kunnen zijn. Het integrale concept van Technopolis wordt hiermee niet verlaten, eerder versterkt. De centrale boodschap onder deze opdracht aan het college luidt dan ook:

Delft moet (weer) werk maken van water!

Delft en water, toen en nu

Delft heeft een rijke, met het water verbonden historie en is zelfs deels ontstaan door vergraving (Oude Delft en andere grachten) en het vervoeren over water van onder meer turf. Bovendien was Delft een gerenommeerde bierstad met aan- en afvoer over water. Voor Delft was ook de groente en fruithandel van het Westland heel belangrijk. Delft had hier de positie van overslagplaats. Delft als bezitter van Delftshaven ontwikkelde zich voorspoedig als VOC-stad. Bovendien was en is Delft de zetel van het Hoogheemraadschap van Delfland. Twee van de grootste zeehelden, Maerten Harpertszoon Tromp en Piet Heyn, vonden in de Oude Kerk hun laatste rustplaats en de grondlegger van het Zeerecht, Hugo de Groot, werd geboren en ging naar de Latijnse school (in de Schoolstraat) in Delft.

De waterstaatkundige kennis ontwikkelde zich en wordt weerspiegeld in de faculteit Civiele Techniek en Toegepaste Aardwetenschappen van de TU-Delft. Het WL/Delft Hydraulics heeft wereldfaam en ook het Unesco IHE Institute for Watereducation, dat studenten heeft uit meer dan 70 landen, staat als succesvol bekend. Ook de Dienst Weg- en Waterbouwkunde en de Adviesdienst Geo-Informatie & ICT van Rijkswaterstaat zijn in Delft gevestigd.

Van grote potentiële toeristische en recreatieve betekenis is Delft als Knooppunt Land – Water, waar Schie en Vliet elkaar ontmoeten. Overigens is de Vliet het oudste gegraven kanaal in West-Nederland (Fossa Corbulonis- genoemd naar de Romeinse veldheer Corbulo- gegraven 44 – 47 n. Chr.).

Dit initiatief-voorstel voor het college is gebaseerd op zes pijlers:

1. Waterkennis in de kenniseconomie
2. Recreatieve en commerciële vaart
3. Educatie
4. Toerisme
5. Ruimtelijke ordening
6. Communicatie en Waternetwerk

De zes pijlers staan niet op zich. Er moet sprake zijn van kruisbestuiving. Samen zorgen de zes pijlers voor een heldere strategie en een herkenbaar profiel voor Delft met water als leidend motief.

Opdracht aan het college

Met dit initiatiefvoorstel wordt het college opgedragen een programma 'WATER' op te zetten naast andere bestaande programma's. In dit programma worden alle bestaande activiteiten met betrekking tot water ondergebracht naast de nieuwe activiteiten die in gang worden gezet naar aanleiding van dit initiatief-voorstel.

Doelstelling

Het doel van het opzetten van het nieuwe programma is het bundelen van bestaande en nieuwe activiteiten op het gebied van water en daarmee ook de beschikbare geldstromen die daarmee gemoeid zijn. Door deze bundeling ontstaat een krachtig programma waarmee Delft zich zowel binnen als buiten Delft kan presenteren op het gebied van de kenniseconomie en recreatie &

toerisme met als doel het vergroten van de economische situatie van Delft in de kenniseconomie en het MKB.

Planning

Van het college wordt verwacht dat uiterlijk in de commissie EMCR van december 2007 een plan van aanpak wordt gepresenteerd, waarbij

- er een inventarisatie heeft plaats gevonden van de bestaande initiatieven en de bijbehorende geldstromen;
- de in dit voorstel genoemde pijlers en acties worden uitgewerkt in concrete plannen;
- de plannen worden voorzien van een financiële onderbouwing;
- de plannen worden gekoppeld aan een meerjarig tijdpad;
- een bijbehorende communicatiestrategie wordt gepresenteerd;
- én inzicht gegeven wordt in de wijze waarop het programma wordt ondergebracht in de organisatie.

De uitvoering van de eerste onderdelen van het programma zal in 2008 reeds in gang gezet moeten worden.

Behandeling van dit stuk in Commissie en Raad.

Het concept van dit voorstel dateert van mei 2007. Deze tweede en definitieve versie ligt voor in de vergadering van de commissie EMCR van 12 september 2007. Daarna zal het stuk worden doorgeleid naar de raadsvergadering van 27 september 2007.

Pijler 1: Waterkennis in de kenniseconomie

Centrale doelstelling: Maak werk van "waterkennis"

(kenniseconomie) door werkgelegenheid te creëren in de kennissector.

Oplossingsrichting: Het vergroten van de kritische massa van de al aanwezige (water-)kennisinstiteiten en het clusteren van deze kennis door het creëren van een gunstig vestigingsklimaat voor zowel hoogwaardige bedrijven als voor starters.

Actie 1.1: Aquapolis als vliegwiel voor Technopolis

De locatie gesitueerd tussen A13 en Schie, wordt zowel door Den Haag als Rotterdam gezien als ideale vestigingsplaats voor Technologiebedrijven. (A13 = kennisboulevard). Technopolis wordt voor een deel, aan de Schie-zijde, ingericht als 'Aquapolis', centrum voor water- en water/land-gerichte bedrijven. Dit deel van Technopolis wordt fysiek ook zodanig ingericht dat de relatie met water hier ook visueel vorm wordt gegeven. Als centrum van Aquapolis wordt het nieuw te vestigen instituut Deltares ingezet. Deltares is een nieuw Nederlands kennisinstituut voor Nationale en Internationale kust- & delta- vraagstukken. Deltares heeft de potentie om zowel kennistechnisch als ruimtelijk het centrum te worden van Aquapolis.

Actie 1.2: Acquireren van werkgelegenheid rond Deltares.

De gemeente zet actief in op het acquireren van nieuwe bedrijven die zich op Technopolis en Aquapolis willen vestigen door optimale voorwaarden te scheppen voor zowel hoogwaardige bestaande

bedrijven als voor starters. Aquapolis en Deltares dienen daarbij als magneet om meer (water-)kennis aan te trekken. Denk hierbij aan waterzuivering, waterenergie, watermanagement, waterberging en duurzame multifunctionele ontwikkeling van dichtbevolkte kust- en deltagebieden. Bestaande gemeentelijke initiatieven en instrumenten (bijv. WFIA) worden ingezet om hieraan bij te dragen.

Actie 1.3: Creëren van een aantrekkelijk en gedifferentieerd woon- en werkmilieu

Delft biedt onder meer door Technopolis/Aquapolis ruimte aan (kennisintensieve) bedrijven. Zij neemt daarin een pro-actieve houding aan en stimuleert onder meer het ontstaan van broedplaatsen. De gemeente maakt hiervoor beleid en komt op basis van een toekomstperspectief met concrete voorstellen. Daarnaast zorgt de gemeente Delft voor een aantrekkelijk woonmilieu dat aansluit bij de vraag uit de markt.

Actie 1.4: Stimuleren van duurzaam gebruik van water

Gezien de noodzaak van en de groeiende aandacht voor duurzaam gebruik van water ligt ook hier een kans voor Delft om dit te bevorderen in samenwerking met kennisinstiteiten op watergebied.

Actie 1.5: actief inzetten op het verwerven van water gerelateerde subsidies

Door de grote aandacht voor de globale waterproblematiek zijn er veel subsidiestromen beschikbaar. De gemeente Delft zet samen met haar partners initiatieven op om deze subsidiestromen naar Delft te geleiden.

Pijler 2: Commerciële en recreatieve vaart

Centrale doelstelling: Maak werk van waterrecreatie en de commerciële vaart.

Oplossingsrichting: Het bevorderen van vormen van waterrecreatie en ruimte geven aan de commerciële vaart.

Actie 2.1: stimuleren van de recreatieve vaart

De gemeente maakt voldoende voorzieningen voor de recreatieve vaart: haven(s), aanlegsteiger(s) en de bijbehorende voorzieningen.

Op basis van een analyse van de vraag naar deze voorzieningen worden investeringen gedaan om het aanbod op peil te houden. Daarnaast wordt ruimte gecreëerd voor bijvoorbeeld een watertaxi (inmiddels al gestart), sloepjes voor historische tochten in en om Delft en een waterverbinding tussen de binnenstad en het evenemententerrein Lijm en Cultuur.

Actie 2.2: stimuleren van met het water verbonden evenementen

Met het water verbonden bedrijvigheid en activiteiten die aansluiten bij de recreatievaart worden gestimuleerd. Evenementen die met het water te maken hebben (bijv. Varend Corso, Vaartochten met thema's als Pilgrimfathers, Mozart en andere concerten op het water) worden (financieel) gesteund. Daarnaast zijn er reeds rederijen die de verschillende steden aan de Vliet met elkaar verbinden voor toeristische tochten. Hierin speelt Delft (nog) geen prominente rol.

Actie 2.3: ruimte voor de commerciële vaart in traditionele en innovatieve vormen

De traditionele commerciële vaart krijgt de ruimte die het nodig heeft, zoals voldoende laad- en loswallen.

Daarnaast worden innovatieve concepten voor commerciële vaart gestimuleerd, zoals de mogelijkheid van het bevoorraden over het water van winkels en bedrijven in de binnenstad. Dit biedt verkeerstechnische en milieutechnische voordelen.

Actie 2.4: waarborgen nautische veiligheid

Om het gebruik van het water te verbeteren is het nodig de nautische veiligheid te waarborgen. De Delftse Havendienst, functionerend vanuit een 'nautisch servicecentrum' aan de Hoekade met zicht op het water, draagt hiervoor zorg. Deze veiligheid is van belang voor de recreatieve en de commerciële vaart, maar in het bijzonder ook voor de roeisport. Er zijn al veel contacten tussen de roeisportverenigingen en de beroepsvaart met de provinciale en gemeentelijke overheden. Dit kan verder worden uitgewerkt tot een convenant tussen alle betrokken partijen. Binnen Aquapolis kan worden gekeken naar mogelijkheden voor een (oefen-) roelbaan voor de wedstrijdroeiers, waarbij ook aandacht wordt gegeven aan het inpassen van mogelijkheden voor noodzakelijke waterberging.

Pijler 3: educatie

Centrale doelstelling: Met de beschikbare kennis over water een verbinding maken tussen de kenniseconomie en het onderwijs en toerisme.

Oplossingsrichting: Het bundelen van de beschikbare kennis in een kennisinstituut op het gebied van water.

Actie 3.1: oprichten educatief Watercentrum

In Delft wordt samen met de partners een educatief Watercentrum vormgegeven/opgericht. Dit Watercentrum bestaat uit de combinatie van een (inter-)nationaal kennisinstituut en educatief museum. Het kennisinstituut heeft naast een wetenschappelijke functie ook een museale functie door het presenteren van een permanente collectie over watermanagement over de hele wereld. Het Watercentrum biedt ook ruimte aan innovatieve waterconcepten, zoals bijvoorbeeld het door Prof. Dr. Wubbo Ockels ontwikkelde hypermoderne, innovatieve schip "de Ecolution". Daarnaast ontwikkelt het Watercentrum ook lesprogramma's voor scholen en functioneert het als nationaal informatiecentrum op het gebied van water.

Pijler 4: Toerisme

Centrale doelstelling: Het vergroten van de toeristische sector in Delft met als gevolg een impuls voor het MKB.

Oplossingsrichting: Op het gebied van stadsmarketing aansluiting zoeken bij het programma water om de zichtbaarheid van Delft te vergroten.

Actie 4.1: kiezen voor 'water' als het merk van Delft

Ook in de stadsmarketing wordt de keuze voor water doorgezet door ons (inter-)nationaal te presenteren als stad van waterkennis naast de bestaande pijlers Vermeer, Oranje en Delfts Blauw.

Overige acties zie de andere pijlers:

- oprichten educatief watercentrum
- ruimte geven aan recreatieve vaart

Pijler 5: Ruimtelijke ordening

Centrale doelstelling: Maak water zichtbaar(der) in de stad.

Oplossingsrichting: Het zichtbaar maken van water(management) in de stad door hiervoor bij alle (bouw-)plannen eisen te stellen.

Actie 5.1: Richtlijnen opnemen in het handboek bestemmingsplannen

In het handboek bestemmingsplannen worden kwantitatieve en kwalitatieve richtlijnen opgenomen voor de fysieke inpassing van water in de gebouwde omgeving.

De watercomponent in de ruimtelijke ordening dient (nog meer) een prominente plaats te krijgen, zowel binnenstedelijk - Spoorzone, de directe omgeving van de Zuid-Kolk - als in de ontwikkeling en vormgeving van Aquapolis, TU-gebied en Schieoevers. Dat geldt ook voor de reservering van laad- en loswallen, afmeerplaatsen en passantenhavens met al hun voorzieningen in de desbetreffende bestemmingsplannen. Delft is al een voorbeeld voor andere steden m.b.t. het inpassen van waterbergingsmogelijkheden in bestemmingsplannen. Dit item kan meer naar buiten worden gebracht in contacten met andere overheden. Mogelijk dat waterwoningen, zoals die nu in de Harnaschpolder komen, ook op andere locaties kunnen worden gerealiseerd.

Actie 5.2: Bescherm en herstel het historisch cultureel gezicht van Delft langs het water

Bij de (bouw-)plannen langs het water moet rekening gehouden worden met de historische en culturele aspecten van het gebruik van water en het aangrenzend land. Denk hierbij ook aan de jaagpaden. Het historisch culturele zicht van en op het water in Delft moet zoveel mogelijk worden hersteld.

Met Haaglanden zal Delft de beleidskaders moeten opstellen om water meer in de verschillende plannen te krijgen. Dit kan o.a. in het RSP worden verwezenlijkt.

Pijler 6: Communicatie en ontwikkeling van het Waternetwerk

Centrale doelstelling: Het (inter-)nationaal profileren van Delft als 'Waterstad'.

Oplossingsrichting: Samen met de partners uit de stad een helder profiel voor Delft maken en dit consequent (inter-)nationaal uitdragen.

Actie 6.1: Communicatiestrategie

Bij het opzetten en uitdragen van het programma is een heldere communicatiestrategie noodzakelijk. Kernpunt daarbij is het uitdragen van de strategie en het profiel van Delft binnen en buiten de stad. Het communicatietraject ondersteunt de andere pijlers. De Kaderrichtlijn Water kan bij het opstellen van de strategie een rol spelen.

Daarnaast valt onder de communicatiestrategie ook het organiseren van activiteiten met en lobbyen bij lokale actoren (TU Delft, TNO e.a.) en bij provinciale, landelijke, Europese en globale overheden. Binnen TOP liggen mogelijkheden om water onder de aandacht te brengen bij derden. TOP kan Delft als Waterstad neerzetten binnen andere kringen. Het Hoogheemraadschap kan hierin ook een grote rol spelen. Niet alleen 'wereldproblemen' oplossen, maar zeer zeker ook lokale problemen, waarbij het Hoogheemraadschap een belangrijke speler is.

Actie 6.2: Oprichting Waternetwerk

Naast het hanteren van een heldere communicatiestrategie is het actief organiseren en stimuleren van samenwerking tussen overheid, kennisinstututen en bedrijfsleven belangrijk. Hiervoor wordt een waternetwerk opgericht waarin ontmoetingen tussen verschillende organisaties en het organiseren van conferenties mogelijk worden gemaakt.